

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Kak je glasao dr. Stepinac, zagrebečki nadškof.

Za časa zadnjih volitev je prineso radio ministerskoga predsednika, da je dr. Stepinac, zagrebečki nadškof, glasao na dr. Stojadinovića listo. To se je vsem toti malo čudno vidlo, ki poznajo dr. Stepinca, ki je jako dober duhovnik, a tudi veliki Hrvat — njegovi duhovniki celo trdijo, da včasih se preveč kaže hrvatstvo, — da bi on mogo glasati na dr. Stojadinovića listo. A ar je radio to vest po celotni državi razneso i se ta vest ne prezvala, je vsaki za sveto držao, da je to istina i si je to glasanje tak razlagao, da dr. Stepinac šče svojimi hrvatskimi narodi potom vlade dr. Stojadinovića spraviti zahtevane pravice, kajti osvedočen je bio, da zmaga državna i ne protine lista. Naš list je to vest tudi objavio i občudüvao dr. Stepincovo junaštvo, da pretrga veze z strankov, ki se je vezala z komunisti, da zadosti predpisom Cerkev i da pomaga svojim narodi do pravic.

Med tem časom smo pa dobili točne informacije, kak ta zadeva stoji. En naš duhovnik, ki je namerščen v zagrebečkoj nadškofiji, nam piše, da dr. Stepinac ne glasao na dr. Stojadinovića listo, nego da je glasao za hrvatski narod. Zatem smo zvedeli z vüst hrvatskoga duhovnika, da je dr. Stepinac dao nalog svojoj duhovščini, naj glasa za hrvatski narod.

Te dni nam je poslao en slovenski duhovnik z naše škofije, ki je romao k Mariji Bistrički, letak, šteroga je izdao sam dr. Stepinac, nadškof. V tom letaku piše, da je zahtevao od radio postaje, naj prezove svojo trditev, da je on glasao na dr. Stojadinovića listo. Ar pa toga radio postaja ne učinila, je izdao

poseben letak, v šterom od reči do reči pravi: „Vest mi nalagala, da glasam za ono listo, štera dnes predstavlja težnje hrvatskoga naroda po pravici i slobodšini, do štere ma kak vsaki drugi narod pravico. To sam tudi vćino“.

Zagrebečki nadškof je po vesti glasao za listo, štera se bori za pravice hrvatskoga naroda. Popolnoma prav. On ne glasao za dr. Mačka, čeravno je on bio voditeo liste, nego na program liste: pravice, slobodšino hrvatskimi narodi, se razmi v Jugoslaviji. Šlo se je za hrvatski narod. Pri nas se je pa šlo za slovenski narod, za njegove pravice i slobodšino v Jugoslaviji. Po vesti so zato naši škofje i duhovniki, i vsi kršćansko-slovensko čüteći verniki glasali za listo dr. Korošca.

Izjava dr. Stepinca popolnoma obsodi naše odpadnike, ki šo šli podpirat hrvatske pravice, proti pravicam slovenskoga naroda so se pa borili. Če je dužnost Hrvata po vesti glasati za hrvatsko listo, te je dužnost Slovenca po vesti glasati za slovensko listo.

Dr. Stepinac niti z rečjov ne omenja imena dr. Mačka, niti tistih veri sovražnih strank, ki so se na dr. Mačkovo listo obesili. Njega je vodila pri glasanji samo lübezzen do hrvatskoga naroda, a do globoćine srca ga je kak duhovnika bolelo, da so na to listo prišli veri i hrvatskimi narodi sovražni lüdjje. Pri slovenskoj listi dr. Korošca je pa ladalo puno veselje, ar se je v Boga vervaćojći čeli slovenski narod kak od goloba prebrana pšenicica zbrao okoli njegove liste, — njegovi i boži sovražniki so odišli v Mačkov tabor.

Vpelavanje prvoga župnika v Polani.

Na samo Novo leto je obhajala nova fara v V. Polani redko slovesnost: vpelao je g. dekan Jerić prvoga plebanoša, g. Halas Daniela, bišega lendavskoga kaplana.

Iz župnišća je sprevodila novoga gospoda plebanoša pod vodstvom g. dekana duhovščina med špaliorom šolske dece i Marijine deške i deklishe družbe.

Halas Daniel, prvi pleban v V. Polani, ki je kak lendavski kaplan bio namestnik urednika Novin.

Pri cerkvenih vrataj je novi pleban v roke dobio od g. dekana cerkvene klüče, i poškroplen on i verniki z blagoslovenov vodov, je stopo v svojoj cerkev, posvećeno Srci Jezušovom, de prevzeme v njej po Božoj voli vodstvo duš.

Po prećtenji imenüvanja za plebanoša i po položenoj prisegi je g. dekan prek dao novomi g. plebanoši klüč od tabernakla, od Jezušove hišice, da ga čuva za svoje ovćice, ga oblekeo v cerkveno oblečo, njemi naložo na

rame štolo i na glavo cerkveno kapo v znamenje, da vrši vso duhovniško službo v doblenoj novoj fari. Zatem je stopo g. dekan na predganico i v krasnih rečaj razložo dužnosti duhovnika kak plebanoša. Te so: telovno rojenim dati duševno življenje po sv. krsti, to dećico vćiti, jo odgojiti za poštene dećke i dekle, od teh odstraniti vse spake, ki bi znale mladino pokvariti. Vsem more vse biti, posebno pa mora skrbeti duhovni krüh svojov duševnoj družini, fari, to je Jezušovo sv. telo, štero mora betežnikom donasati, da njihove temne oći se počinejo na Gospodovom svetom telu. Najtežja je pa ta duhovnikova dužnost, da blodne duše pripela nazaj na pravo pot. Ležej je, kak pravi sv. Janoš Zlatovüstni, iz kamna podobno izklesati, kak blodno dušo povnoti.

Ta fara obhaja nesamo god obrezavanja Gospodovoga, nego še dva spomina: nastanovitev fare i vpelavanje prvoga plebanoša. Kak pesem brez viže i roža brez cveta nema pomena, tak ne fara brez plebanoša. Ta fara je zdaj zaspevala i razcvela, dobila je svojega prvoga plebanoša. Ka bo novi g. pleban šmogo svoje teške dužnosti izvršiti, je dužnost vernikov moliti za njega. Molite dosta za njega. Molite dosta za svojega duhovnoga pastira, mi tudi zdaj sv. mešo poslušamo za novoga g. plebanoša. Njega pa prosim, naj se spomni svojih vernikov i vseh nas pri sv. meši, da nas veže vse vćip Jezušovo Srce v svojoj lübezni.

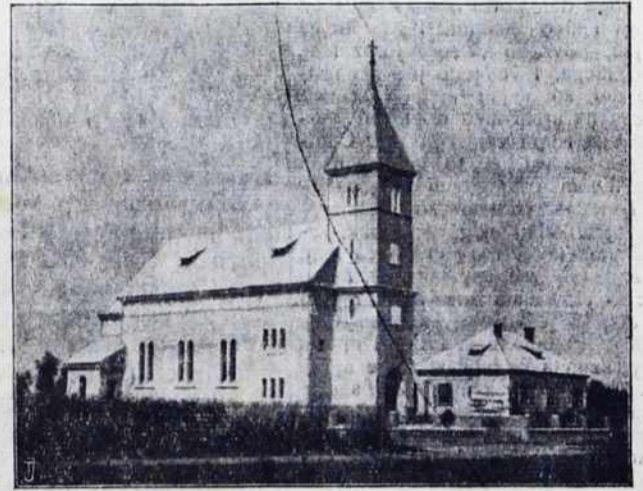
Na konci predge je g. dekan molo za † g. Sakovića i za g. Ranteša, prvi je nastavo to

faro, zidao cerkev i tarot, drugi je njegovo delo dovršo.

Pesem v cerkvi je bila lepa, posebno cele cerkve starinska pesem. Novoga g. plebanoša so počastili s svojim obiskom poleg

jev gospov, Jaklin, predsednik občine, šolski upraviteo Čehovin, kantor Balažić, urednik Novin i bogoslovca Kolenko i Balažić.

Med obedom je g. Jerić želo novomi plebanoši uspehe pri

Cerkev Srca Jezušovoga v V. Polani.

g. dekana, sledeći gospodje: Bakan lendavski, Zadravec črensovski pleban, Berden hotiški i Koren kobiljanski duhovnik, botrina g. župnika, Luthar šolski upraviteo z Črensovc z svo-

njegovom duhovnom upastirstvi, novi pleban š se je pa toplo zahvalo njemi i vsem pa oproso vse gospode duhovnike, naj se z odprtím srcem večkrat zbirajo v njegovoj hiši, on je rad sprejme.

Javna zahvala.

Villiers s/Marne, 29. XII. 1938.

Čütim v dni srca dužnost, da se javno zahvalim nad vse prijaznomi, prećastitomi gospodi Stanki Natlaćen, duhovnik, sini g. bana Dravske banovine, da nas je na Božić počastio s svojov navzoćnostjov i podrobno zanimao za naše življenje v tujini. To nas je od srca vse razveselilo.

Posebno pa še to nas je razveselilo, da mi je prećastiti gospod med obedom naroćo: „da či je što med vami brez-

poselni ali ovak siromak, nesmite vzeti penz za obed, račun od teh lüdi meni prinesite.“

To je jasan dokaz, kak globoko so prećastitomi gospodi pri srci siromaški delavni lüdjje v tujini. Posebno se zahvalim v imeni tistoga delavca brez dela, za šteroga je preć. g. plaćao obed v imeni tiste delavke, šteroj je vrno 10 frankov, ka njej je gospodar odtrgao zato, ka je na Velko mešo šla v cerkev. Bog povrni prećastitomi gospodi to djanje lübezni. Hajdinjak Alojz.

Gospodarski cili Nemćije na Balkani.

Nemški državni tajnik gospodarskoga ministarstva Brinkmann je napisal jako poućen članek, šteri je vzbüdo veliko zanimanje v celoj Evropi. V tom članki pravi, da se mamo zahvaliti gospodarskoj krizi, štera nam je odprla oći. Te je izišlo gospodarsko geslo: Daj — dam! To se pravi, da blago plaćajmo z blagom. Nemćija je znova začnola za küpuno blago pošilati industrijske izdelke i s tem dala najvećko pobüdo za industrializaciju raznih dežel. Države so začnole bole sodelüvati med sebov. Pa pravi nadele, da neso odstranjene vse ovire. Najvećše ovire so političnoga znaćaja. Dobro se spominjamo raznih posojil ništernih velesil, s šterimi posojili so si velesile menše države enostavno podjarmile. Nemćija te način odklanja. Njeni način je te, da državam posebno ugodne carine,

stalne cene za blago, stalni trg, ge bodo države leško tržile svoje odvišnje pridelke. Nemćija bo pomagala tudi pri dvigi poljedelstva i industrije. Pri vsem pa povdarja, da se mora odstraniti javno mnenje, prej, da so balkanski narodi kolonije velesil i da zato kak kolonije morejo biti zadovolni z blagom druge ali treće vrste.

Nemćija to odklanja. Pri njoj so vse države enakopravne. Ona bo vsem pošilala samo prvovrstno blago. Nemćija tudi nema nikše imperijalistične težnje na jngovzhodi Evrope, nego šče zblüžati države, da bi med sebov gospodarsko sodelovale. Pri vsem tom pa ne dovoli, da bi jo za doseg teo cilov politični računi drugih ovirali.

Nemški državnik v tom članki razkriva žele Nemćije. V keliko se bodo vresničile, bo pokazala bodoćnost.

Sporazum Belgrad — Pešta.

V kratkom obišće italijanski zvünešnji minister Ciano Jugoslavijo. Namen toga obiska je poglobiti prijateljstvo med Madžarskov i Jugoslavijov. Po razgovori med dr. Stojadinovićem in grofom Cianom pride mogoće do podpisa jugoslovansko-madžarskoga sporazuma, ka bo pomenilo novi fundament za mir v Evropi.

ma smatra Italija kak izhodišće za vozkejšje sodelovanje med jugovzhodnimi državami z osišćom Berlin-Rim. Splošno pa pričaküjejo, da bo jugoslovansko-madžarska pogodba, štera ne bo dugo podpisana, omogoćila prijateljsko sožitje med obema narodoma.

Pri toj priliki bo veliki lov na državnom posestvi Belje, šteroga se bodo vdeležili dr. Stojadinović, grof Ciano i tudi madžarski državnik, šteri bodo meli priliko sodelüvati v razgovoraj med italij. zvünešnjem ministrom i jugosl. državnik.

Dühovne vaje v Vatikanu

Italija se najmre trüdi, da se odnosi med Jugoslavijov i Madžarskov poboljšajo. I ravno prijateljstvo med obema država-

so se vršile v adventi. Dühovnih vaj so se vdeležüvali tudi sv. Oća, kardinali, nadškofje, škofje i številni prelati papovoga dvora. Med temi duhovnimi vajami so sv. Oća sprijali 500 mladij poroćnij parov, šterim so v kratkom navuki pripravali dühovne vaje, pri šterij se vtrdi trdni i srećen kršćanski zakonski žiteki,

Svetek sv. Družine.

Evangelij (Lukač 2). Gđa bi Jezus bio dvanajset let star, gori idoci oni v Jeruzalem poleg navade sveteh-njega dneva i spuvnili se dnevi, gđa bi se nazaj povrnoli, ostanolo je to Dete Jezus v Jeruzalemi i nej so vpa-met vseli roditelje njegovi. Štimajoči pa, ka bi on bio med potnimi tivariši, šli so eden den poti i iskali so ga med rodbinoy i med znanimi. I gđa bi ga ne najšli, povrnoli so se v Jeruzalem, iskajoči njega. I včinjeno je: po tret-jem dnevi so najšli njega vu cerkvi sedečega na sredi med doktormi, posiušajočega i spitavajočega nje. Čudi-vali so se pa vsi, ki so ga posiušali nad razumom i njegovim odgovarjan-jem, i videvši čudivali so se. I pra-vila je njemi Mati njegova: Sinek, za-kaj si nama tak včino? Ovo Oca tvoj, i jas žalostna sva iskala tebe. I veli njima: ka je, ka sta me iskala? Nej sta znala, ka je vu oni, štera so Oče mojega, potrebno meni biti? I njidva sta nej razmela te reči, štero je njima pravo. I doji je šo ž njima i prišao je v Nazareth: i bio je podložen njima. I Mati njegova je zadržavala vse ete reči vu srci svojem. I Jezus se je po-veksavao v modrosti, vu vrsti i vu mi-lostci pri Bogi i ljudmi.

Gđa je bio Jezus dvanajst let star, je šo s starši v cerkev. Približno z dvanajstim letom pride človek v leta popolne razumno-sti. Te se začnejo za njega razne dužnosti. Dužno je zdaj dete hoditi redno k sv. meši, k spovedi i sv. obhajili. V starom zakoni so se deca z dvanajstim leti začeli vdeleživati javne bože službe.

Kristuš nam je tak šteo dati zgled spunjavanja verskih duž-nosti. Šteo pa je tudi s tem svo-jim nastopom v cerkvi potrditi vero tistih, ki so v njega že vervali.

Zakaj pa je zaostao v cerkvi ešče po svetki? Sam nam pove razlog: „Moram biti v tom, ka je mojega Oče“. I ka je njegova Oče? Cerkev? Ne, nego vola Oče v nebesaj je, da se Sin zdaj prikaže ljudem v cerkvi, i sveto volo On šče spuniti.

V cerkvi pa je ostao tudi iz lübezni do ljudi. Šteo je dati ljudem pojasnilo od verskih istin, štere nišče drugi ne znao po-jasniti. Najbrž je pisacem govorio od Zveličara, opominao jih je na dogodke, ki so se bili vršili pred dvanajstim leti. Opominao jih je na sv. Tri krale, na Si-meona i na Ano v cerkvi, na Herodovo zapoved i tak poslušalce pripravlao za miseo, da mora Kristuš negde biti.

Gđa po je bilo potrebno spunjavati volo nebeskoga Oče,

Ka da nova „Uredba“ vojnim invalidom, dovicam i sirotam?

Najprle „Uredba“ pove, što je zavarivani po toj „Uredbi“ i što je vojna žrtev, invalid, do-vica i sirota.

Za vojaškoga vojnoga inva-lida se šteje vsaki Jugoslovenski državljan, šteri je od začetka bojne i do konca bojne ali pa med tem časom slüžo obvezno v vojski i to 6 tednov potom, da je bio vojske konec i je med tem časom bio ranjeni, poško-dovani ali si je pa nakopao be-teg, na podlagi šteroga je bio spoznani za invalida, pa naj si bo to moški ali ženska.

Za zgüblenoga se šteje tisti, od šteroga v šesti mesecaj po de-mobilizaciji (končanoy vojski) ne-ga nikšega zaneslivoga poročila i se po tom časi proglaš i od-ločbov sodišča za mrtvoga.

Rodbinske kotrige so: za-konska žena, deca i nezakonska deca, če jih je vmrli pred kon-com bojne pred oblastjov i dü-hovnikom pripoznao za svoje. Za deco dobiva invalid podporo do njüve punoletnosti, če so si-romaški.

Država davle invalidom:

Z zdravljenjom, protezami, črevli, rokavicami (či so ranjeni v roke), z včenjom, slüžbov, de-lom, pomoč pri gospodarstvi, vožnjami po železnicaj, invalidni-no, i dokladami, z dosmrtnim vzdrževanjem v invalidski domo-

gđa je bilo potrebno iskati iz-güblene düše, pozabo je Gospod na drugo. Vej Gospod tudi pri Jakobovom štüdenci ne šteo za-vživati jestvin, ki so njemi je prinesli vučenički iz Sihema, re-koč: „Moja hrana je, da spunja-vam volo tistoga, ki me je poslao“.

Po tridnevnom iskanji sta Ga Marija i Jožef najšla. Vsi trije so potem odišli lepo nazaj v Na-zaret v svojo siromaško hižičko.

O, lepa sv. Družina! Si-romašna je bila hižica, v šteroj so stanüvali. A v toj kućici je pre-bivao mir, prijaznost, lübezen, pokorščina, potrplivost, zadovol-nost. Nikša mala senca kakše svaje, sovraštva, ali kaj takšega je ne prišlo nad to hižo. Eden drugomi so skušali vu vsem kak najbolje nagoditi, življenja polepšati. Vsa skrb Dev. Marije i sv. Jožefa je bila obrnjena deteti. To pa jima je vračalo s pokor-ščinov, vdanostjov i lübezničov.

vaj, če so žmetni invalidi i ne-majo svojcov, šteri bi je z inva-lidninov vzdržavali i olejšavanje pri obrti.

Članom rodbini:

Zdravljenje, včenje, olejša-vanje pri obrti, slüžbov, delom i s podporami, posojili za samo-stojnost.

Roditelom, bratom i sestram: Z olejšavami pri obrtaj, slüžbov, delom, invalidninov, do-kladami, pokopnimi stroški i predpraviciami.

Ta „Uredba“ deli bojne inva-lide v 10 skupin. V prvo sku-pino spadajo tisti, šteri so 100% delanezmožni i nücajo tüjo po-moč za vsakdenešnje potrebe (oblačenje, mujvanje, jelo itd.). To so takši, ka njim falita obe roki, ali obe nogi, ali so slepi, glühi i nemi. Tej dobijo na leto 9000 Din. invalidnine i poleg te ešče 9000 Din. posebne doklade. Sküпно 18000 din. (osemnajstje-zero dinarov).

v 2. skupino 100% dobijo letno	7200 din.
v 3. „ 90 „ „	6400 „
v 4. „ 80 „ „	5760 „
v 5. „ 70 „ „	5940 „
v 6. „ 60 „ „	4320 „
v 7. „ 50 „ „	3600 „
v 8. „ 40 „ „	2160 „
v 9. „ 30 „ „	1440 „
v 10. „ 20 „ „	960 „

Kak vidimo z zadnjega, dobijo tudi 20% invalidi nazaj svoje pravice.

Invalidnino dobijo vsi do-

O, da bi bile vse družine dobre, istinsko kršćanske! Glejte, vaša fara obstoji iz samih družin. Če bi bile vse družine dobre, pa bi bila dobra vsa fara.

Zato pa skrbite vsi, da bo vaša družina dobra! Kakše so druge družine, to je njihova stvar. Ti oča, ti mati, samo tak pravi: Naša družina mora biti dobra! Pri nas moramo kršćansko živeti! V staroj zavezi, gđe so drugi odpadali od Boga, je pravo Jozve: „Jaz pa i moja hiža bomo slüžili Gospodi!“

Tak naj pravi vsakši, pa bo dobro vsešerom. Pri ednoj hiži so se deca večkrat zazavala na druge, rekoč: Drugi smejo po vesi letati gđa i kak ščejo, mi pa nikam ne smemo! A starši so odgovorili kratko i odločno: Pri nas bo pa tak! Če drugi lečejo okoli, vi ne bote. Če se drugi pačijo v obleki, vi se ne bote. Pri nas bo tak!

zdaj pripoznani invalidi od 20% naprej, pa naj bodo v državnoj ali banovinskoj ali občinskoj, ali kakšojkoli zasebnoj slüžbi, (toga dozđaj ne bilo). Pa kakšoste por-cijo plačüjete (tüdi toga dozđaj ne bilo, liki je invalidnino do-ločao davčni cenzur). Tüdi tisti invalidi, šteri ste bili obsojeni iz koristolübjaja, če to ne posebno povedano v sodbi, ka ne dobite več, ali pa ne dobite samo za določeni čas. (Tüdi toga dozđaj ne bilo). Na kratko povedano, vsi invalidi i dovce, šteri ste bili že priznani i dobivali inva-lidnino i podporo, pa vam je po invalidskom zakoni leta 1929. bila odvzeta, jo dobite povrnjeno.

§ 8. daje pravico za brez-plačno zdravljenje vsem vojnim invalidom, za vse betege i po-škodbe doblene v bojni i tüdi za tiste betege, štere dobite v živ-lenji do smrti. (Po zakoni iz l. 1929. invalidi sedme, osme, de-vete i desete skupine toga ne so meli).

§ 9. pravi, ka majo brez-plačno zdravljenje vsi družinski člani invalida, za vse betege (to je oča, mati, žena i deca). Tüdi dovce vmrlih ali pogrešani mo-žov iz vojske. (Tüdi toga dozđaj ne bilo.) Če so siromaški i ne-plačajo več kak 200 din. porcije. Zdraviti se morejo v vsej državni i banovinskoj špitalaj, sanatorijaj, zdraviliščaj i kopališčaj.

§ 12. pa pravi, ka se pod zdravljenjom razmi zdravniška po-moć, dvorba v špitali i v rastvo. (Tüdi toga dozđajšnji zakon ne dao.) O tom se bodo izdali ešče posebni pravilniki, šteri bod vse to natenko določili.

Kak je z vožnjom po železnicaj i ladjaj?

Dozđaj so meli invalidi na leto samo parkrat polovično vož-njo, če so hodili po privatnom posli. Od zdaj naprej pa majo neomejeno polovično vožnjom. Kotrige njüve družine i vojne dovce pa 12 krat na leto. (Tüdi toga dozđaj ne bilo).

Ka pa bo članska knigica slüžilo kak legitimacija za polo-vično vožnjom, zato naj se vsaki poskrbi, ka se bo kimpri vpisao v invalidsko društvo. To je vsi tisti invalidi od 20% naprej, ka ste po dozđajšnjem zakoni odpad-noli ali odpadnole zavolo velke porcije i tak tüdi bojne vdove i sirote.

Za zdaj so ešče v veljavi naša stara invalidska društva.

Po novoj „Uredbi“ pa se vsa ta društva morejo raspütiti i se na novo preurediti. Središnji od-bor v Beogradi, oblastni odbor v Ljubljani s pomočjov naši kra-jevni društva že izdelava nova pravila, štera bodo preurejena, kak „Uredba“ zahteva. Zđaj bo od vas invalidi i dovce odvisno, koga si zberete v odbor. Ali takše, ki bodo podpore i poso-jiła najprle sebi delili, ostanke pa dobite vi, če kaj ostane. Ali pa takše, šteri se bodo žrtvävali samo za vaše dobro i ne bodo pri tom iskali nikšega dobička. Nikdar pa ne volite tisti ljudi, šteri so pri zadnji volitvaj na-pravili vse, ka bi ta vlada, štera nam je to novo „Uredbo“ dala, propadnola. Vse to so delali iz zagriženoga strankarstva i last-noga dobička. Pri vašem inva-lidskom deli takši ljudje, šteri plüjejo v svojo lastno skledo, nemajo nikaj iskati.

(Dale sledi.)

Čehoslovaška.

Mladina čehoslovaške na-rodne enote, v šteroj so združene vse bivše češke nacionalne stranke, objavlja svoj delovni pro-gram, po šterom dela tüdi vlada, štera odklanja vse, ka je v zvezi z framasonstvom. Kak predznak kršćanske preporodi se vidi že v tom, da je vlada izdala odredbo, po šteroj se mora-jo odstraniti iz vseh državnih zavodov, šol i uradov Masary-kove i Benešove slike. Na mesto tej pa se morajo postaviti križ i državni grb.

Novi režim se naslanja po-punoma na vöro. Vsa društva i to javna i tajna, štera so proti kršćanskoj vöri i dühi, so raz-püščena. Po šolaj je pouk ve-rouka obvezen. Mladina se mora vzgajati v protikapitalističnom dühi, na te način ostane država katoličanska i stanovska. Vsa vzgoja bo usmerjala državlane v delavno skupnost i vzajem-nost i v obvezno slüžbo narodi i državi. To pa zahtevle velikih reform. Zato bodo upokojili vse, ka nasprotüje za dosego toga cila. Vsi pa se lejko postavijo v slüžbo skupnosti.

Najvekša skrb bo skrb za družino, ar se s tem vtrdi narod. Tako bodo obdavčeni samci, spremenili bodo način herbanja, z vsemi sredstvi se bodo borili proti preprečevanju rojstev. Mla-dina bo vživlala predvojaško vzgojo, vsaki državljan brez izje-

Zvezda — naša vera.

Svetek Treh Kralov ma na sebi nekaj jako slovesnoga. Že Berilo pri sv. meši se tak slo-vesno začne: Vstani, razsvetli se Jeruzalem, glej, tvoja svetlost prihaja i Gospodovo veličanstvo nad tebov vzhaja!... Potem vi-dimo iti tri Modre z dalnoga vzhoda proti Jeruzalemi, do Bet-lehema.

Vidili so zvezdo i šli za njov. Zvezda jih je pripelala pred Boga.

Že nad jezero let sveti našemi slovenskomi rodi zvezda kršćanske vere. Vera je bila našim prednikom vodnica, vera — tolažnica. Mnogo nevol je pre-stao naš rod v teki teh jezero let v raznih vojskah, v türskih napadaj, v težavah vsakdeneš-njega življenja. Vera njemi je sve-tila, vera ga je vsikdar tolažila. Vera njemi je bila vodnica iz skuzne doline, v bolšo domovino. Ka bi bilo, če bi naš narod ne meo prave vere! V kakših zmotah bi blodo! Koliko težje bi prenašao težave življenja! Koliko hvale smo zato dužni Bogi za dar prave vere!

Kak srećni smo, da mamo pravo vero. Mi se te sreće vse premalo zavedamo. Ar mamo vero že z mladoga, celi narod jo ma pa že zdavna, zato, vero pre-

malo cenimo. Lüdje, ki so pre-stopili iz krive vere v pravo vero, takši znajo vero vredno ceniti. V svojih spisih nam opisujuje svoje življenje, svoje dvome, svoje boje, i kak so zdaj srećni, gđa so se vendar srećno priborili do istine.

Kak lepa je naša vera! Ko-liko stvari nam ona pove, šterih nikak ne bi mogli znati brezi vere. Kak velike, visoke, svetle, vzvišene istine nam odkriva!

Vera nam pove, da mamo v nebesaj Očo, mogočnoga, dob-rogoga, lüboga, skrbnoga za svojo deco.

Vera nam pove, da je nje-gov Sin sam prišeo k nam na zemlo, da je postao nam vednaki človek, malo, lübeznično detece, ki leži v jaslicah.

Vera nam pove, da mamo tüdi pri nas, v vsakoj cerkvi sa-moga živoga Boga — tak skri-toga, tak skromnoga, da je za-istino čüдно!

Vera nam pove, da mamo tüdi visoko, častito i lübeznično mater; da je mati včlovečenoga Boga, a zednim tüdi naša dobra i lüba mati.

Kaže nam pravo pot skozi življenje. Kaže gor, nad zvezde, gđe je naš pravi dom, gđe nas čaka po tom kratkom trpljenji ne-popisno veselje pri Oči.

Ka ščemo, ka si moremo

želeći lepšega, višišega, dražjega? Vse, ka ma zemla lepoga i dra-goga na sebi, premine pred ve-rov, kak preminejo vse zvezde pred suncom. Sv. Pavel pravi, da ma vse za blato i za smeti, v primeri s tem, ka zna odlič-noga od Jezusa Kristuša.

I koliko nam vera pa živ-lenje po veri prinaša veselja v naše vsakdenešnje življenje! Kak bi na zemli bilo vse püsto, če ne bi meli vere, cerkve, zvonov, svetkov! Kak obvüpnja bi bilo, če bi ne meli vüpanja i tolažbe, da ne trpimo zobstom, da nam bo po smrti bole, neizmerno bole.

V toj sreći pa ne smemo zapirati oči pred žalostnim dej-stvom, da naš narod ne več tak veren kak je bio negda. V naših časaj opažamo, da so lüdje za-čeli iskati svojo sreće i svoje veselje v vsem drugom, samo v veri i v Bogi ne. Vse nebeske zvezde so jim vgasnole. Po te-mini blodijo, ne vedoć ne kod ne kam.

Ravnatak ne smemo zapi-rati oči pred bolećim dejstvom, da je na sveti ešče teliko mili-jonov ljudi v temini nevere i ma-likovalstva.

Pomislite! Na sveti se čte zdaj 2 milijardi, to je dvejezero milijonov ljudi. Od teh je 350 milijonov katoličanov. Dale je kakših 200 milijonov kristjanov,

ki so odtrgani od kat. Cerkve. Zvün teh pa je vse drugo po-gansko ali mohamedansko. Već kak 1000 milijonov!

Kak ves svet spreobrotni k pravoy veri, to je najvažnejša za-deva celoga sveta. I vsaki kris-tijan bi se morao živo zanimati za to zadevo.

Če svojo vero kaj cenimo, ali ne bomo želeli, da bi se ta vera razširila po vsem sveti. Če znamo, da je vera naša najdra-gocenejša stvar na zemli, ali nam ne bo težko, da je toliko milio-nov ljudi, ki te sreće nemajo?

Glavno je pać zmerom pri tom pitanje misijonarov i misi-jonark! Gđe ste novi apoštoli? Zvezda se vam je prikazala, zdaj samo naprej za njov brezi straha.

R. J.

Poročilo duhovnika poljedelskih izseljencev v Franciji.

Ko gre za vekše spore z delodajalcem, majo naši delavci pravico i možnost, ka se prito-žijo naravnost tüdi na francusko Ministrstvo dela, šteroga naslov je: Ministère du Travail (Service Central de la Main-d'oeuvre), 391 rue de Vaugirard, Paris. To pritožbo naši delavci lejko na-pišejo tüdi v svojem materin-skom jeziki, držeć se gornjih na-

vodil glede sestavljanja pritožbe.

Svetuje se našim delavcom, tak poljedelskim kak gozdnim, naj ne prekinjajo delovne pogod-be na lastno roko, nego da se v slüčaji spora i težave z deloda-jalcem, obračajo s svojimi pri-tožbami na razloženi način. Po odposlanoy pritožbi naj delavci na vsak način mirno čakajo na odgovor i odlok pristojnih ob-lasti i naj v nobenem slüčaji ne zapüščajo delodajalca, dokeć ne dobio odgovora. Francosko Mi-nistrstvo dela ne trpi bežanja od-nosno samovoljnoga odhoda od delodajalca i v vsakom posa-meznom slüčaji zahteva, naj se pobešli delavec na svoje lastne stroške povrne, da se lejko na-pravi preiskava glede njegovoga slüčaja na lici mesta i v njego-voj kak tüdi delodajalčevoy pri-sotnosti. Delavec, ki na svojo roko prekine delovno pogodbo se izpostavi velikim težavam, tak da v većini slüčajov mora za-pütiti Francijo. Vsak naš dela-vec se mora zavedati toga, da ma pravico razveljaviti delovno pogodbo, izključno le francosko Ministrstvo dela. V slüčaji, da delavec pobezne od delodajalca i se nešče k njemi povrotni, po-tem se spor med njim i deloda-jalcem navadno skonča na de-lavčovo iškodo. S tem delavec zgübi možnost nove zaposlitve v

me pa bo vsako leto mogo vršiti obvezno delo i to brez pogleda na socialni položaj i pozvanje. Štrajki bodo prepovedani. Zavarošana bo zasebna lastnina. Pač pa je omejena pravica židovov i tujincov, šteri ne bodo smeli meti zemle. Židovi sploh ne bodo meli pravice sodelovati v javnom življenju, ne bodo smeli biti ne učitelji, ne profesori. Kak se čuje, bodo celo izgnani iz države.

G. urednik, kaj pravite?

V Novinah ste od 6. nov. priobčili članek pod naslovom: Mladina in misijoni. Tam je med drugim tudi napisano:

„Kmečka mladina se žene za krūhom v tūjino, dijaška mladina se v šolah bori, da bi prišla do svojega krūha. Čutimo, ka nas je preveč. Že ne vemo, kam bi šli.

Kristuš nam žalostno toži: Žetev je velika, delavcov pa malo!

Cerkev nas na ves glas zove: Pridite na Gospodovo njivo! Nūcamo vas! Tū nam falijo delavci. Indija, Kitajska, Afrika, Japonska, Rusija...

Kak to; da smo oglušili, da stojimo brezposelni?“

G. urednik, jaz sam študent. Vam po pravici povem, da je med našov vučecov mladina dosta pozvanj za misijone. Imamo volo, navdušenje, zdravje in tudi penez bi bio za silo. A kaj nam pomaga, če nemamo človeka, ki bi nam davao nasvete, navodila, nas pripravljao, sprejemao i spravljao v misijonske zavode, kak je to delao svoj čas veleč. g. Radoha Jožef. Samo ž njegovov pomočjov je toliko naših nadebūdnih mladencov doseglo svoje misijonsko pozvanje. On jedini bi znao z uspehom prevzeti i voditi to vzvišeno misijo.

To je mnenje nas vno-gih študentov.

Razgled po katoličanskem sveti.

Madžarski romari v Avdijenciji pri sv. Oči. Sv. Oča so sprijali madžarske romare, šteri so prišli k sv. Oči, da se zahvalijo za zanimanje, štero so sv. Oča pokazali ob priliki euharističnoga kongresa v Budimpešti. Sv. Oča so se za pozdrave toplo zahvalili.

Madžarska. Kardinal primas Madžarske Seredi je sporočilo duhovščini v posebnoj okrožnici, da pripadne po naredbi apostolske stolice vse bivše čehoslovaško področje, štero je pripadnolo Madžarskoj, estergomskoj nadškofiji. S tem se je ta pušpekija povekala za okroglo 500.000 vernikov.

Najvekše bogoslovje zaprto. Nemški časopisi javljajo, ka je vlada izdala nalog, po šterom so dozdašnje bogoslovje „lanisianum“ pretvori v zgradbo finančne kontrole. To bogoslovje je bilo v Innsbrucki. Ustanovili i vodili so ga svetovno znani profesori iz Jezuevoh družbe. Tū se je odgajao duhovniški naraščaj i skoz to bogoslovje je prišlo več deset jezero duhovnikov i to iz vseh evropskih držav. Zato je škoda jako velka, ar se bo to bogoslovje moglo preseliti, kama, Bog zna. V Nemčiji so v

prisotnosti Hitlera uvedli nacionalistično krščevanje i to v hiži njegovoga sodelavca Rudolfa Hessa. Toga sin je dobo pri tom poganskom krsti ime Wolf Rüdiger. Njegov oča je po veri katoličan. — V Sudetih, šteri so pripadnoli Nemčiji i šteri so bili prle pod Češkov, so prepovedane i razpuščene vse krišćanske organizacije.

Čehoslovaška republika. Novi češki predsednik republike dr. Emil Hacha je po izvolitvi svoj prvi korak napravio v cerkev, gde je kardinal Kaspar služo pontifikalno sv. mešo. Prvikrat se je zgodilo kak obstoji republika, da je njeni predsednik začno svoje delo s pomočjov Boga. Te njegov čin so vsi odobraval. Na konci je kardinal Kasper razglasilo, da sv. Oča pošiljajo blagoslov novomi predsedniki i nato ga sam blagoslovo. Predsednik Čehoslovaške vlade Beran je v svojem govori kratko obrazložio program svoje vlade. Na konci je govor zaključio z temi rečmi: „Naš žitek more biti žitek navdehnjeni po kršćanskom duhi i tradiciji sv. Vaclava. Svoje sile šćemo jemati samo na svojoj zemli.“

Glasi iz Slovenske Krajine.

Premestitev. Trboča Ludvik, naš domačin iz Turnišča, je premešćen iz notrašnjega ministerstva na srezko načelstvo v Soboto za uradnika.

Velika pomota. Po razglasili v Novinaj so se invalidi i bojne dovce glasile pri organizaciji v Odrancih. Ta organizacija je zahtevala od vsakoga 66 din. pa fotografijo. To je velika pomota, kajti članarina znaša komaj 12 din. Samo telko trbe plačati i nikaj več i to za leto 1939. Fotografij zaenkrat tudi še ne trbe, zato ka okrožno sodišće nema še invalidskoga oddelka.

Priporočamo knjižice, štere koštajo samo 1 Din. edna i štere izdajajo Salezijanci na Rakovniki.

Sestanek za delavce. Pod predsedstvom g. Teodora Aranickija, šefa izseljeniskoga odseka v Beogradu, se je 3. januara vršila seja v Soboti v Delavskom Domu, na šteroj se je razpravljalo pitanje našega sezonskoga delavstva.

Na podporo naših listov je darivao Balažec Štefan á Trotte Francija 19 Din., Forjan Anton, uradnik v Zemuni 10 Din., Prekmurska gosp. posojilnica 50 Din., Bohnc Štefan i sin z Lendavskih goric, Francija, 10 frankov. Bog plačaj!

Sobota. Veliki kazenski senat okrožnoga sodišća v Soboti je dne 28. dec. 1938. celi den razpravljao v kazenskoj zadevi proti Pintarič Rudolfi iz Razkrižja zavolo suma požiga hiše svojemi brati Štefani, v šteroj hiši je zgoro tudi 16 letni hlapec na štalaj v krmi i zavolo zastrupitve krav i zavolo kraje. Ar pa ne bilo zadosti dokazov i ar so si svedoki, šteri so njega krivili, prišli v veliko nasprotstvo, je bio taki izpuščeni na prosto.

Vmor v Martjancih. Na novo leto zajtra ob 1 vuri je bio z nožom vmorjen Vogrinčić Jožef roj. 1883. leta iz Martjanec. Orožniki krivca že majo pod ključom i to: 18 letnoga Vukan An-

tona iz Pužavec, srez M. Sobota. Do toga nesrečnega vmora je prišlo v svaji v gostilni v Nemčevcih na Silvestrov večer. Po končanuj zabavi so se vračali vsi domo i sezna pijani. Najprle je odišo nesrečen Vogrinčić, za njim se je vračao Vukan z svojimi pajdašami i pri Vogrinčićovoj hiši so začeli znova svajo. Na to je prišeo vō iz hiše Vogrinčić i v tistoj svaji je bio smeknjeni z nožom v črevo i pol vure kesnej nato v hiši vmro. Nesrečni vmorilec je slabo začeo eto novo leto.

Na podporo Novin je darivao Morsič Franciška, Francija 19 din., Horvat Marika iz Lipovec v Franciji 4 din. Bog plačaj!

Sobota. Kak znamo, je g. Benka, bivšega nar. poslanca list „M. Krajina“ henjao izhajati. Zdjaj se osnavla edna družba, štera šće izdajo lista ponoviti.

NOVOST! Vsled sklepa odbora Mohorjeve družba bo **Družba Sv. Mohorja v Celju v kratkem odprla novo trgovino z devocionaliami (nabožnimi predmeti) papirjem in šolskimi potrebšćinami v D. Lendavi.** Vse katoličane, urade, učitelje in šole opozarjamo na to!

Pozdrave pošiljajo: Balažec Štefan i žena Marija g. vredniki i njim želejo lūbo zdravje, svojoj deci, brati, sestri i celoj rodbini i novomi g. plebanošij v Polani i celoj polanskoj fari. Vsem želeta veselo novo leto. Vuk Matjaž časti vrednoma g. vredniki, upravi, Rafaelovoj družbi i žele srečno i veselo novo leto. Se zahvaljuje na pošiljanji Novin i kalendara i se veseli zmage naše kršćanske liste pri volitvaj.

Anketa ministerstva social. politike v Soboti.

Jan. 3. t. l. se je vršila v Soboti na sreskom načelstvu pod predsedstvom dr. Fedor Aranickija, šefa izseljeniskoga odseka ministerstva socialne politike v Beogradu anketa, na šteroj so navzoči soglasno sprejeli vse potrebne mere, da se naše siromaško izseljenkoga delavstvo doma i v tūjini zaščiti. Navzoči so bili zastopniki borze del iz Ljubljane, Maribora, zastopnik izselj. komisariata iz Zagreba, sres. načelniki iz Sobote, Lendave, Čakovca, p. Zakrajšek, predsednik

Pošta.

Kalamar Marija, Martinje. Novine staviene, naročnina plaćana. Bertalanč Marta, Većeslavci. Sestra ne plaćala niti svoje, niti tvoje naročnine. Zorjan Ana, Aulnois. Sprejeli 116 din. Za tebe i oči za Novine, obema poslali kalendar. S tem si plaćala tudi naročnino za novo leto i za očo ostalo ešće 5-25 din za novoletno naročnino Novin. Morsič Franciška, Aulnois. Sprejeli 110 din., i po želi razdelili. Bog povrni! Zima Martin, Ferme du Pré. Sprejeli 76 din. Kalendar smo poslali, na letos ostane ešće 13 din., zato ka je lani ostalo 19 din. Hozjan Katarina, á Ledringhen. Sprejeli 18 din. Ratnik Alojz, Rankovci. V zadruzi si meo 14 din., moreš plaćati ešće 16 din. Gjorkoš Jožef, Ganćani. Liste bomo 1939. l. tudi naprej pošiljali. Ostalo je od prepisa 22 din., doplaćati morate tak se 28 din. Gomboši Janoš, Šalamenci. Vi ste naročili za vašega Novine i neste je odpovedali k novomi leti, zato so naprej hodile. Javljena nam je tudi sprememba naslova, to smo izvršili i to je dokaz, da so Novine za l. 1938. tudi bile naročene. Vūpamo se. da vam sin telko pošila domov, ka Novine za 1938. l. plaćate. Zdjaj smo je te stavili. Koćar Franc, Skakovci. Za 1939. l. smo vam poslali kalendar, vūpamo se, da ste ga v roke dobili, Škoda, ka ste pisali po njega. Naša kniga kaže, komi ide, ki ga je plaćao, ga dobi. Balažec Štefan, á Trotte. Sprejeli 79-75 din. i po želi obraćunali. Žókš Stefan, Šalamenci. Duga na lani nega nikaj, ešće na letos ostalo 59 din. Tak je na letos duga 41 din. Horvat Janoš, Bakovci. Sini pošiljamo. Če uprava pri naslovi zabeleži, što naj dobi ček i što nej, to je njena dužnost i nieden pameten človek to ne zameri. Sini smo poslali kalendar. Na 1938. l. je dužen ešće 22 din. Majcen Franc, Rankovci. 300 din. sprejeli. Martinec Štefan je dužen plaćati, ka smo sini v Ljubljani brezplaćno pošiljali.

CENE.

Penez: nemški čeki 14.21 din za marko, angleski fūnt 273.20 din, grćki boni 37—38 din po drachmi. Holandski goldinar 23.95 din, nemška marka 17.65 din, amerikanski dolar 43.73 din, francoski frank 1.15 din, taljanska lira 2.30 din. V privatnom prometi se davajo većše cene, za amerikanski dolar celo 50 din. pa še više.

Živina: biki, jūnci 4—4.75, din, elice 3—4 din, krave 3—3.70 din. 1 kg na živo yago. Svinje 7.75—8 din kila na živo yago. Meso: govedina 8—10 din, svinjsko 13—16 din, slanina 17 din, svinjska mast 18 din. po 1 kg. Kože: srove goveje 9 din, teleće 11 din, svinjske 7 din. po 1 kg. Med 16 din. kg. Zrnje: pšenica 180 din, žito 150 din, jećmen 200 din, kukorica 110 din, grah 200 din za 100 kg. Krma: seno 50, slamo 25 din za 100 kg. — Jaboka 3.50—4.50 din za kg, Mela: pšenićna 3.25—3.50, kukorćna 2.50 din za kg. Vino: navadno 4.25 din liter, sortirano 8 din, staro vino iz navadnoga grozdja 5 din, fino staro 10 din. po litri.

Rafaelove družbe v Ljubljani, g. Klekl Jožef, preds. naše Rafaelove družbe i dva nar. poslanca.

Franciji i če je njemi po voli ali ne se mora vrniti v domovino.

Naznanja se našim poljedelskim delavkam, ka je pri vsakoj prefekturi edna ženska oseba kak nadzornica, določena od francoskoga Ministrstva dela, da nadzira i štiti inozemske poljedelske delavke pred morebitnim izrabljanjom v vsakom pogledi s strani delodajalca. Omenjene nadzornice većinom razmijo tudi naš jezik i se naše delavke lejko na nje obraćajo v kakših koli težavaj za zaščito i nasvet i se tak okoristijo z njihovim vplivom. Te nadzornice so v tesnom sodelūvanju z Izseljeniskim Odposlanstvom v Parizi i je to dalo dozda jako lepe uspehe v korist naših poljedelskih delavk. Naslov nadzornice se glasi: Madame l'Inspectrice pour la protection des femmes étrangères á... (sedež prefektore).

Vsak naš delavec i delavka, šteriva sta prišla opravljati enoletno delovno pogodbo, naj dobro pazita na svojo plaćilno knjižico (Livret de paie), ki jima je izročena obenem z delovnov pogodbov. Delodajalec je dužen, da vsak mesec v to knjižico zapíše, kelko je svojemi delavci izplaćao na račun zaslūžka, kak tudi kelko njemi je zadržao na račun vplaćila socijalnoga zavarovanja i davka na zaslūžek.

4. Navodila po kočanom delu.

Kda delavec, poljedelski ali gozdni, v redi skonća svojo delovno pogodbo i žele zapustiti tedanjega delodajalca, je te dužen, da njemi izda posebno potrdilo, na podlagi šteroga se lejko brez težave zaposli na drugom mestu. To potrdilo se francoski imenuje „Certificat de libération d'engagement“. Podpisano mora biti od delodajalca in potrjeno od občine ali policijskoga komisarijata. Glasiti se mora etak:

„Je soussigné... (nom de l'employeur), agriculteur á... commune de... certifie avoir eu á mon service en qualité de... du (date d'entrée) au (date de sortie) le nommé... sujet yougoslave, au salaire de... Il me quitte, ce jour, libre de tout engagement. Fait á... le... 19...“

Opozarja se naše delavce, da se brez gornjega potrdila ne morejo zaposliti na drugem mestu, ar jih nieden delodajalec ne sme vzeti v službo, pod kaznijo velike denarne globe. Svoje prvo potrdilo o dovršenoj delovnoj pogodbi, kak tudi vsa poznejša, naj delavci skrbno čuvajjo, ar brez teh ne morejo podaljšati svojega delovnoga lista.

Kda delavec zapušća delodajalca, mora od njega prositi vse svoje karte o socijalnom za-

varovanju i jih prekdati svojemi novomi delodajalci.

Kda delavec zapušća mesto dela, se mora odjaviti i na novom mestu prijaviti policijskim ali občinskim oblastem, ki njegovo odjavo in prijavo zapišejo v delavsko izkaznico. Delavec, ki toga ne vćini, se izpostavi velikim neprijetnostim, se težko na novo zaposli i je lejko celo izgnan iz Francije.

5. Iskanje novoga dela i sprememba départementa.

Opozarja se naše poljedelske i gozdne delavce, da se po končanuj svojoj prvoj delovnoj pogodbi morejo na novo zaposliti samo v istom départementu i to potom pristojnoga francoskoga Urada za posredūvanje dela (Office départemental da placement) v glavnom mestu dotičnoga départementa. Torej svojevoljno menjanje départementa ni dovoljeno, celo strogo se kaznūje od strani policijskih oblasti. Vendar delavec lejko spremeni département na podlagi odobrenja „Office de placement“ tistoga départementa, v šterom njemi je zagotovljeno novo delo. Postopek za izposlovanje toga odobrenja pripada delodajalci novoga départementa. Kda te delodajalec zbere vse podatke o delavci, šteroga namerava zaposliti

(ime i priimek delavca, njegovo narodnost, naslov, poklic, ki mu je oznaćen v carte d'identité, številko i den pod šterim njemi je bila izdana karta s točno navedbom oblasti départementa, ki jo je izdal, njeno vrednost i trajanje) mora poslati, prošnju svojemi Office de placement, v šteroj prošnji poleg gornjih osebnih podatkov o delavci, mora navesti novo mesto dela, vrsto posla kak tudi višino zaslūžka. Delodajalčov podpis na toj prošnji mora biti uradno overjen od strani mestne občine ali policijskoga komisarijata.

Kak omenjeni Office ugodno reši to delodajalčevu prošnju, njemi o tom izda odobrenje (autorisation), ki ga delodajalec pošle svojemi novomi delavci i te se na podlagi toga objavi i odide v novo določeni njemi département. To potrdilo oziroma odobrenje služi delavci kak dokaz, da je rednim potom prišeo na delo v novi département i se njemi morebitno podaljšanje njegove delavske izkaznice ne more zavláčevati.

Gozdni delavci, štere njihovi delodajalci predstavljajo v druge départemente po lastnoj potrebi, so izvzeti od gornje odredbe za nje je šće dele v velavi njihova delavska izkaznica.

6. Izseljeniski zaslūžki i prihranki - Pošiljanje v domovino.

Naši izseljeniski delavci v Franciji se morajo zavedati, ka jim je jugoslovenska Državna izseljeniska služba omogućila prihod na delo v Francijo izključno zavolo toga, da bi s svojim delom prehranili ne samo sebe, nego da bi dober del svojega zaslūžka, to je vse svoje prihranke, redno pošiljali svojim nesprekrbljenim družinam v starom kraji i tak doprinesli svoj dar obćoj blaginji svojega rojstnoga kraja i s tem tudi jaćanji naše skupne domovine Jugoslavije.

Zato se najtopleje priporoća vsem našim delavcom v Franciji, da svoj zaslūžek skrbno čuvajjo i gotov del, po kritji svojih skromnih dnevnih potreb, redno vsak mesec pošiljajo svojim domaćim. To je njihova sveta sinovska i roditeljska dužnost, od štere jih nišće ne more odvezati.

Naj ne pošiljajo naši delavci svojega zaslūžka v domovino potom priporoćenih ali celo navadnih pisem, nego potom naših bank v Franciji, ki imajo organiziran denarni promet z našov domovinov. Le na te način so lejko mirni, da njihov s trūdom pridobljeni zaslūžek gvūšno dospe na svoje mesto.

(Dale)

Velika zborovanja Zveze polj. delavcev.

Kakor smo že objavili v zadnji številki „Novin“, bo Zveza poljedelskih delavcev imela letos več delavskih zborovanj, in sicer bo število teh letos precej veliko. Vzrok temu je ta, da misli ZPD ustanoviti po vseh krajih, kjer se bodo vršila zborovanja, svoje podružnice, oziroma poverjeništa. Torej se bo na vsakem zborovanju izvolil tudi poseben odbor, ki bo vodil delo v dotični podružnici.

V mesecu januarju 1939 bodo delavska zborovanja in obenem ustanovitev poverjeništev-podružnic, v sledečih krajih-sedežih, bodočih poverjeništev-podružnic:

Na praznik sv. Treh kraljev — 6. januarja v Pečarovcih po službi poži ob pol 12 uri v gostilni g. Zelka, za sledeče vasi: Pečarovci, Bokračiči, Dankovci, Dolina, Mačkovci, Moščanci, Poznanovci, Prosečka vas in Šalamenci. V nedeljo, dne 8. jan. v Kuzmi po sv. maši ob 11. uri dopold. v gostilni gosp. Ropoša (nova gostilna), za sledeče vasi: Kuzmo, Gor. Slaveče, Dolič, Matjaševce in Trdkovo. V nedeljo,

dne 15. januarja v Šalovcih ob pol 12 uri v gostilni g. Števaneca, za sledeče vasi: Šalovce, Budince, Čepince, Hodoš, Krplivnik, M. Dolenci, V. Dolenci, Markovci in Peskovci. V nedeljo, dne 22. januarja v G. Petrovcih ob pol 12. uri v gostilni g. Pörša, za sledeče vasi: G. Petrovci, Adrijanci, Boreča, Lucova, Martinje, Neradnovci, Stanjovci, Šulinci in Ženavlje. V nedeljo, dne 29. januarja, v G. Lendavi (Grad) po službi božji ob pol 12. uri dopold. v gostilni g. Maršika, za sledeče vasi: Grad, D. Slaveči, Kovačevci, Krplivnik, Otovci, Radovci in Vidonci.

Opozorjamo vse poljedelske delavce, posebno pa člane ZPD, da je vsako zborovanje zelo važen činitelj za bodoči razvoj naše organizacije, kakor tudi za storjene sklepe, ki jih je ZPD naredila, da izboljša položaj svojih članov, zato je dolžnost vsakega delavca, da se zagotovo udeleži zborovanja, ki se bo vršilo v območju njegove občine. Vsi va-bljeni indobrodošli!

Odbor ZPD.

Otroci hitijo v prepad.

Spomlad. Vse oživi; povsod vre. Ceja priroda z delom zida slavo Stvarniku, gledam v uljnjak. Čebelice lezejo ena čez drugo. Prerivajo se skozi satovje na beli dan. Priletijo nazaj natovorjene z medom in spremajo za zimo hrano. Nehote se spomnim na naše ljudstvo. Kolikrat sem spomladi gledal tako ljudi, ki se prerivajo eden pred drugega pred borzo dela v Soboti. Oni tudi silijo ven. Za kruhom.

Ta bolezen izseljevanja je zagrabila s polno roko našo Slovensko krajino. Narod beži, kakor za stavo, kakor da so se odprle dveri v vobljubljeni dežel. Vem, da jih potreba žene, ali niso vsi potrebni tujega kruha in denarja, a najmanj duševnih zmot tujine, ki kakor črn roj postapajo okrog borze dela v Soboti. Ali tisti so starejši, ki jih tujina ne pokvari, kakor našo deco.

Kaj delajo naši mlajši? Otroci? Šolarji? Oni tudi bežijo. Že dvakrat so nam kakor lastovke zapustili domove. Sezonska dela se odpirajo. Zlata svoboda vleče mladino. Kam? V prepad! Strup tujine se že zajeda v dušo našega otroka. Izkoriščevalci izsesavajo našo mladino. Zastrupljajo jo. Telesno in du-

ševno. A mladina? Ona beži. Beži brez pomislekov, še starši jo ženejo v prepad. Oli oni čakajo otroke v jeseni z razširjenimi rokami? Ne! Ne čakajo otroke, ker bi mnogi jokali, nego čakajo darila, ki jih otroci usipajo v njihovo naročje. Drugo leto bo zopet ista pesem: „Na delo!“ A v jeseni? Zopet darila starišem.

Poglejmo malo svoje otroke. Poznal sem deklico, ki je hodila še v šolo. Mirna in tiha je bila. Prišla je pomlad. Sezonsko delo se odprlo. Tudi njo starši pošiljajo, kljub temu, da učitelj brani. Sramežljivo oklanjaje glavo in oči proti zemlji mi pove, da tudi ona gre na delo. Dal sem ji nasvete. Ne morem ji govoriti odkrito, ker je še premлада. Pa tudi strah me je, ker se bojim za sebe. Zatožijo me starši in nasprotniki, da kvarim mladino. Tih je odšla z ostalimi otroci iz vasi, kakor suh list v jeseni z veje. Vprašal sem mlajšo sestro večkrat po njej. Dobro ji je tamkaj, piše domov. Poznam takšna dela in življenje dninarjev ter mesečarjev na sezonskih delih. Nestrpnost sem čakal jeseni. Otroci so prišli domov. Tih. Sploh nisem vedel, ker k meni se niso približali.

Drugi otroci so mi povedali, da so prišli. Čakal sem na slučajno srečanje. Dočakal sem. Moja deklica se močno razvila. Skriva se pred menoj. Pokličem jo. Čaka. Nerodno ji je. Obeša glavo in pogled, ali ne tako, kakor spomladi, ko je odhajala. Vem kaj je. Vest jo peče. Nedolžno jo vprašam, kako je bilo na delu. Da prekliče svojo vest, odgovarja drsko in robato. Pustin jo. Srečal sem jo v gostilni pri česanju perja. Tudi fantje so tamkaj. Ona izzivalno sedi z vratom povitim v nazaj, a glavo naslanja na svojo prijateljico, ki je z njo bila na delu. Z izumetničenimi kretnjami, ki spadajo v polusvet, drsko ogleda okrog po navzočih. Druge deklice s sklonjenimi glavami pridno delajo in se plašo, kakor srnice ogledujejo. Zazeblo me pri srcu pri tej ugotovitvi. Nočem verjeti, da je to moja učenka, ki je pred nekaj meseci zapustila šolske klopi. Tudi druga je taka. Obraza in druge forme teh deklic izdajajo nekaj drugega, kakor deklico 15 let staro.

Govoril sem letos z njimi, ko so vnovič odhajale. Niso se upale biti drzne proti mene. Starjši, mislim one, ki so lanjsko leto bile tamkaj, so bile skoraj ravnodušne pri odhodu, a novinkam so kar sijali obrazi in oči. Vedel sem že prej iz pogovora, kako minevajo dnevi na sezonskih delih, a posebno nedelje, ki se završavajo v gostilnah na plesu. Zaenkrat imam vtis, da so se naši fantje bolj odrezali tamkaj, kakor deklice, ki jim razgovor z menoj ni ljub, a posebno razgovor o tamkajšnjem delu. Besede so jim prihajale preko ust zelo teško, kakor da bi vnaprej odločile, da ne bodo zgovorne. Po vasi se širijo razne govornice, ki pa nimajo močnejšega odmeva. Fantje tudi rajše zahajo k takšim hišam, ki imajo hčeri na sezonskih delih. Razen tega druge deklice izbegavajo društvo teh deklic, ko so doma, a same so v zelo dobrih odnosih med seboj.

Govoril sem tudi s starši teh deklic in s starši novih sezonskih. Celu prepovedal sem odhod otrokom, ki so še šoloobvezni, pa vendar nič ni koristilo. Starši niso bili veseli prepovedi. Opravičevali so se s pomanjkanjem. Zdi se mi, da je v njihovih pogledih tlela iskrica mrznje, kot odgovor na mojo prepoved, kljub temu, da so bili proseči. Najrajši bi sam šel z deco, samo sumim, da bi me dekleta vzela s seboj, ki so prejšnje leto bila tamkaj.

Božičnica na najsevernejši točki Prekmurja v Kramarovcih.

Daleč oddaljeni od prometnih zvez, šola ob sami meji. Bliža se božič, praznik miru in veselja. Kraji pa revni, da se človeku smili uboga deca, ki mora hoditi po uro in več v šolo. Upraviteljstvo ljudske šole v Kramarovcih, pa si je tudi nadelo nalogo obdarovati vso šolsko deco z obleko, obutvijo, perilom in drugimi potrebščinami. Na dan 23. dec. se je zbrala šolska deca in učiteljstvo obmejne postojanke k božični slavnosti. Pod bogato okrašenim božičnim drevsom so ležala darila. Po nagovoru šolskega upravitelja so učenci zapeli večno lepo: Sveta noč. Nato je sledila obdaritev. Zarečih lic so prihajali šolski otroci k božičnem drevu in sprejemali iz rok učiteljstva bogata darila. Obdarovanih je bilo 113 otrok, kolikor jih je na šoli. K božičnici so prispevali: Kraljevska banska uprava, družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Mariborska tekstilna tovarna Hutter in drug, Doktor in drug, drogeria Pečar, Zlatorog, Mirim, vsi iz Maribora, Bata Borovo, Schicht in komp. iz Osjeka, Kolinska tovarna Ljubljana, Francka sinovi Zagreb, domači krajevni šolski odbor ter domači trgovci in obrtniki gg. Štern, Buchman Andrej in Knaus Janez. Vsem tem izrekamo javno zahvalo s prošnjo, da nam ostanejo tudi v bodoče naklonjeni. S tem plemenitim delom si je postavilo šolsko upraviteljstvo najlepši spomenik v otroških srcih, kakor tudi pri stariših, ki so po večini revni mali posestniki.

S takim delom bo ostala naša meja trdno v naših rokah in bodo izginili kmalu vsi tuji vplivi. Samo tako bo ostal narod v mešanih krajih trden v svoji veri in narodnosti. Po obdaritvi se je v imenu vseh učencev zahvalila v slovenskem jeziku učenka VII. razreda Matiz Angela želeč učiteljstvu vesele praznike in srečo v novem letu.

Na dekleta nesmemo kazati s prstom. Ti otroci niso krivi, dosti starišev je res revnih.

Kako se pa obraniti moralnega padca?

Matere, očetje, starši! Vzgojite svojega otroka v veri, ki bo tako globoka v otroku, da ga bo obranila nemorale, ako ga že morate pošiljati na delo. Naj-

BLAŽENO NOVO LETO ŽELE:

Ozvatič Štefan
krojač

M. Sobota,
svojim naročnikom i prijatelom

Rous Jožef
mesar i trgovec z živinov
Ivanjci, p. Bogojina,
svojim odjemalcem i odavcom

Preis Adolf
prodaja „Tivar“ oblek
M. Sobota,
svojim odjemalcem i prijatelom

Ebenspanger Šalamon
trg. z manufakturo
M. Sobota,
svojim odjemalcem i poznancom

Kr. Hirschl in Sinova
manufakturna trgovina
M. Sobota,
svojim odjemalcem i poznancom

SREČNO NOVO LETO
ŽELEJO

B. ASCHER IN SIN
M. Sobota,
svojim odjemalcem, prijatelom
i poznancom

VCEPLENO TRSJE z korenjem
oda Trojok Stanislav, Lendavske
gorice.

Nova hiša. Ugodno
vsled selitve nova hiša blizu žel.
postaje Beltinci. Ob hiši je ob-
širen vrt z velikim sadovnjakom.
Poizve se v BRATONCIH št. 2.
p. Beltinci.

2500.- Din.

rabite, da zaslužite

1000.- Din.

mesečno doma

Pišite: „ANOS“ Maribor

boljše bo pa, da rajši eden od starišev gre sam na delo, ali z otrokom, da boga vodil, da mu bo svetovalec v preizkušnjah v onih leth, ki so najnevarnejša za našega otroka, da mu bo angel varuh in tako bo očeval sebe, otroka in celo našo Slovensko Krajino tistega, česar se vsi bojimo. Anno.

Ernest je žalosten.

Zadnja adventna nedelja, 18. decembra. Moj komaj pol leta star železniški vozni red me je temeljito kaznoval: v poštem zimskem mrazu, kakor ga Parižani nismo vajeni, sem moral več ko eno uro čakati na odhod vlaka, ker pozimi prvi letni ne vozi. Sicer sem pa tečas vsaj bolj točno pregledal dnevnik prejšnjega tedna.

Le Plessis Belleville. Nikogar ni na postaji. Je pač zelo neugodno vreme. Grem četr ure peš; več ne vzdržim, preveč rdeče mi je že pred očmi in nos preobilno deluje.

V kolodvorski gostilni hočem najeti taksi: danes ne vozi. Končno se pripelje Ernest s kolesom, seveda ves premražen. Njegov gospodar, da je v to gostilno in na postajo telefonično vprašal, če sem prišel, pa so rekli da ne. Čudni Francozi, pa sem se v obeh mestih javil, v talar oblečen kot francoski kler in izpraševal, kako pridem v Oisery. Bi prišli od tam z avtom po mene, pa dozda še niso mo-

gli spraviti vozila v pogon: voda je v njem zmrznila. V borbi proti vetru prodirava proti pošti, da ponovno telefonirava. Hvala Bogu, takoj pridejo.

Gospodarjev sin je prišel z novim avtom. Se opravičuje. Glavno je, da se sedaj peljamo, ker bo kmalu treba začeti z mašo: gospod župnik je v postelji in je mesto dveh maš, ob 9 in 11 uri, določil samo eno ob 10 uri.

Gospodu župniku hočem pokazati škofovo dovoljenje, pa ga noče videti. Razlaga mi, da je maša tiha in po Kyrie blagoslovim kruh, ki ga bodo delili med navzoče, kakor je to navada v mnogih francoskih cerkvah.

V zakristiji iščem direktorij, pa ga ne najdem, niti majhnega ogledala ne, ki ga sicer najdeš tudi v najmanjši francoski cerkvi.

Organistka, mlada hčerka tamošnjega fijakerja, krasno poje in igra na harmonij; večkrat moram besedilo ponavljati. Torej imamo mašo s petjem.

Blagoslavljam kruh: „Gospod... kakor si blagoslovil pet hlebov v puščavi...“ Deklica,

ki je držala kruh in prižgano svečo, odhaja.

Čitam francoski evangelij, ki se ne začne z običajnim „tisti čas“, ampak je čas točno določen. Beseda Božja se čuje v puščavi naše duše po smrtnem grehu, ko nas glasniki božji zovejo k pokori, da se led naše notranjosti raztali in studenci milosti zažubirijo kakor vode reke Jordana. In puščava postane oaza, ki zeleni in zacveti in vreden sad rodi. Duša, umita v vodi drugega krsta, svestva pokore. — Pripravite pot Gospodu, zravajte Njegove steze. Cestarji sveti, ki gradijo najmodernejšo pot za veličastni Prihod. Glavno je svetla duša, vsaj enkrat na leto, da Mu bomo smeli naproti in večno ostati v Njegovi sladki bližini...

Tudi jaz sem dobil lep kos od blagoslovljenega kruha.

Gremo na pokopališče, ki je le par korakov oddaljeno. Grob Ludvika Kočar iz Vuče gomile je iz mramorja, spredaj prostor za rože: dva velika bela cveta ga krasita. Štirje beli venci objemajo štiri kraje vitkega že-

leznega križa.

Blagoslavljam grob. Skoraj bi nadaljeval z zadnjim stavkom nedeljskega evangelija: „In vse človeštvo (dobesedno „meso“, telo) bo videlo zveličanje Božje.“ Ta samo spi. Upajmo, da ni pogubljen, saj je težka bolezen gotovo čistila tudi njegovo dušo. V tujini spi. Besede iz spravnega obreda za oskrnjeno pokopališče trkajo na moj spomin: „Dobrotljivi Gospod, ki si hotel, da se je za ceno krvi kupila lončarjeva njiva za pokopavanje TUJCEV... to pokopališče svojih tujcev, ki pričakujejo naselitve v nebeški domovini...“

Ernest žalostno sklepa roki ob bratovem grobu; veter mu je prevrgel majhen šopek lepih las. Tako ima njegova nagnjena glava še bolj žalostni izraz.

Med zajtrkom se z župnikom nemški razgovarjava; gospod je med Nemci pastiroval. Ne bi mu prisodil 83 let, mlajši izgleda; želodec mu močno nagaja.

Obedujemo v vaški gostilni v posebni sobi. Ernest je žalosten: rad bi, da bi se zbralo več izseljencev, saj so mu pismeno

